

NAPUTAK (KODEKS) O PONAŠANJU DUŽNOSNIKA I VOZAČA TIJEKOM NATJECANJA

OPĆENITO

Direktor natjecanja ili Glavni liječnik, mogu od natjecatelja/vozača zatražiti medicinski pregled u bilo koje vrijeme tijekom priredbe.

Nijedan automobil ne može sudjelovati na natjecanju ako nije prošao pregled TKO.

Članovi TKO mogu provjeriti ispravnost vozila ili natjecatelja u bilo koje vrijeme tijekom priredbe, uz najavu i suglasnost sportske komisije (žiri) i u to svrhu:

- a) zahtijevati od natjecatelja da razmontira vozilo kako bi se uvjerali da je vozilo sukladno homologaciji.
- b) zahtijevati od natjecatelja da plate opravdane troškove TKO koji mogu proizaći iz ovlasti spomenutih ovdje i iz propisanog ostalim Pravilnicima HAKS-a.
- c) zahtijevati od natjecatelja da ih opskrbi sa dijelovima vozila i/ili uzorcima za koje misle da su potrebni tijekom kontrole vozila.

Svaki automobil, nakon što prođe pregled TKO, koji je demontiran ili modificiran na način da može utjecati na svoju sigurnost, ili je njegova sukladnost sa homologacijom dovedena u pitanje, odnosno ako je upleten u nesreću sa sličnim posljedicama, mora ponovno proći pregled TKO-e na natjecanju.

Direktor natjecanja može zatražiti da svaki automobil upleten u nesreću na natjecanju, bude zaustavljen i ponovno pregledan.

Dovoženje vozila do TKO-a smatrat će se kao bezuvjetna izjava o ispravnosti vozila.

VAGANJE VOZILA

Težina vozila se može provjeriti na TK-i, za vrijeme i nakon treninga, nakon utrke.

Ako vozilo ne može samo stići do prostora za vaganje, bit će stavljeno pod posebnu kontrolu sudaca koji će sprovesti vozilo na vaganje.

Vozilo, niti vozač, ne smiju napustiti prostor za vaganje bez odobrenja voditelja TKO-e.

Svako vozilo koje prijeđe ciljnu liniju MOŽE biti izvagano.

Ukoliko je težina vozila manja od one naznačene u homologaciji ili pravilnicima kupova, vozilo i vozač će biti isključeni iz natjecanja, osim kad je nedostatak u težini rezultat dokazanog slučajnog gubitka dijela vozila zbog "više sile".

Nikakva čvrsta, tekuća, plinovita ili druga tvar ili materija bilo koje prirode ne smije biti dodana, stavljena ili uklonjena iz vozila nakon što je vozilo izabrano za vaganje ili je završilo utrku, za vrijeme postupka vaganja (osim djelovanja člana TKO-e po njegovom službenom svojstvu).

Samo članovi TKO-e i dužnosnici predmetnog natjecanja smiju ući u prostor za vaganje. Nije dozvoljeno nikakvo uplitanje ostalih osoba koje nije odobreno od strane dužnosnika.

Svako kršenje ovih priprema za vaganje vozila rezultira isključenjem dotičnog vozila.

OPĆA SIGURNOST TIJEKOM TRENINGA I UTRKE

Vozačima je strogo zabranjena vožnja u suprotnom smjeru tijekom treninga ili utrke osim ako to nije apsolutno neophodno kako bi se vozilo zbog nepokretnosti uklonilo sa opasnog mjesta. Vozilo može biti izgurano sa tog mjesta samo po direktnoj naredbi sudaca.

Ako vozilo stane za vrijeme utrke ili treninga, ono mora biti uklonjeno sa staze što je brže moguće, tako da njegova prisutnost ne stvara opasnost ili ne ometa ostale natjecatelje. Ukoliko vozač nije u mogućnosti da sam odveze vozilo sa staze, dužnost sudaca je da pomognu; međutim, ako nakon njihove pomoći proradi motor, odnosno omogućen je povratak na stazu, vozilo se neće bodovati za rezultate službenog treninga ili utrke. Bilo kakvo kršenje ovog pravila voditelj sudačkog mjesta mora odmah prijaviti direktoru.

Nijedan vozač nema pravo odbiti da se njegov automobil izgura sa staze; naprotiv - mora učiniti sve što je moguće ne bi li pomogao i slijedio upute redara - sudaca.

Ostala sredstva na raspolaganju organizatoru, poput vozila za šlepanje, dizalica itd., ne smiju se koristiti sve dok se vozač sam ne izjasni da neće nastaviti utrku.

Poželjno je da vozač ostane pored svog vozila do kraja utrke, ali obavezno da izvijesti voditelja sudačkog mjesta kako se njegov automobil može podići ili odvući natrag u boksove. Ukoliko vozač napusti vozilo bez ikakvog objašnjenja sucima, smatra se da je odlučio ne nastaviti sa utrkom, te direktor može prema situaciji na stazi odlučiti kada će maknuti vozilo sa prostora staze.

U slučaju kada je trening podijeljen na dva dijela odvojena jednom pauzom, sva vozila napuštena na stazi za vrijeme prvog dijela, mogu se vratiti u boksove za vrijeme trajanja pauze i mogu sudjelovati u drugom dijelu treninga.

Popravci na vozilima dozvoljeni su samo u boksovima, prostoru za natjecateljske ekipe (PADDOCK) i na startnoj rešetki.

Ako je dozvoljeno dolijevanje goriva, to se može obaviti u boksovima. Pojedini kupovi mogu za određeni tip natjecanja (utrke izdržljivosti) propisati drukčije i isto mora biti objavljeno u Posebnom pravilniku.

Osim ako nije posebno naznačeno u Posebnom pravilniku ili ISC-u, nitko osim vozača ne smije dirati vozilo (ako ono nije u boksu ili na startnoj rešetki).

Kada Rukovodstvo utrke zatvori stazu za vrijeme i poslije treninga i nakon pokazivanja zelene zastave, nitko ne smije na stazu osim sudaca koji obavljaju svoje dužnosti i vozača kada voze, ili po uputi sudaca i mehaničara za vrijeme kruga zagrijavanja, sve dok svi automobili, pokretni ili nepokretni, ne stignu u parc fermé.

Za vrijeme utrke, vozilo se smije startati samo elektro pokretačem, osim u pit stop lane-u gdje je dozvoljena upotreba vanjskog akumulatora. Iznimno se vozilima tipa FORMULA omogućava start vanjskim akumulatorom i na startnoj rešetki.

Vozači koji sudjeluju na treningu uvijek moraju nositi propisanu odjeću i kacigu, što je posebno navedeno u Pravilnicima HAKS-a i ISC-u.

Ograničenje brzine mora se provoditi u pit stop lane-u za vrijeme cijelog natjecanja.

Svaki vozač koji prekorači dozvoljenu brzinu kaznit će se prema navedenom u Posebnom pravilniku.

Ukoliko vozač ima mehaničke poteškoće za vrijeme treninga i utrke, mora napustiti stazu čim je to izvedivo i sigurno.

Stražnje svjetlo vozila mora stalno biti upaljeno kada se vozi na kišnim gumama. Voditelj TKO-e može provjeravati svjetlo do 10 minuta prije pokazivanja zelene zastave za start. Nema potrebe da se vozilo zaustavi, niti će se izricati kazna ako svijetlo oslabi za vrijeme utrke.

Ako je vozač umješšan u sudar, ne smije napustiti stazu, natjecanje bez odobrenja žirija.

Tijekom treninga, na izlasku iz pit stop lane-a, svijetlit će zeleno ili crveno svjetlo. Vozilo smije napustiti pit stop lane samo kada svijetli zeleno svjetlo (može se koristiti i kombinacija sa zastavicama iste boje kao semafor).

Za vrijeme utrke, vozači koji izlaze iz pit stop lane-a čine to na vlastitu odgovornost. Žuto bljeskajuće svjetlo upozorava ih na vozila koja se približavaju.

Pomoću signala određenih u ISC-u, vozačima će biti objavljene službene upute. Natjecatelji ne smiju koristiti vlastite zastave koje su na bilo koji način slične službenim.

Svaki vozač koji namjerava napustiti stazu, kako bi ušao u boks ili prostor za natjecateljske ekipe, mora signalizirati svoju namjeru pravovremeno, pritom pazeći da to učini bez opasnosti.

Organizator U SVAKOJ SITUACIJI mora imati na raspolaganju dovoljno osoblja i opreme kako bi omogućio pridržavanje satnice natjecanja, čak i u najtežim okolnostima.

BRIEFING, SASTANAK SA VOZAČIMA

Briefing će se održati prema satnici objavljenoj u Posebnom pravilniku ili uručenoj vozačima neposredno na verifikaciji, na mjestu određenom za tu svrhu.

Svi natjecatelji (ili njihovi imenovani zastupnici) i vozači onih vozila koja smiju sudjelovati u utrci, moraju biti prisutni za vrijeme cijelog briefinga.

Kazna za neprisustvovanje na briefingu, uz novčanu kaznu, odlukom žirija može biti i isključenje iz utrke.

TRENING

Osim kada Posebni pravilnik ne nalaže drugačije, disciplina u boksu i na stazi, te sigurnosne mjere, bit će iste kako za sve treninge, tako i za utрку.

Nijedan vozač ne može startati na utrci ako nije sudjelovao na službenom/kvalifikacijskom treningu.

Direktor natjecanja može prekidati trening često i onoliko dugo koliko smatra da je nužno da se očisti staza ili se dozvoli pomicanje ili osposobljavanje vozila.

Nadalje, ako je po mišljenju žirija, prekid namjerno uzrokovan, vozaču koji je to učinio će se poništiti vremena dobivena nakon tog treninga, te mu se može zabraniti sudjelovanje na ostalim treninzima tog dana.

Ukoliko se jedan ili više treninga prekinu na ovaj način, nikakav prigovor neće biti odobren.

Svi odvoženi krugovi za vrijeme službenog treninga će se mjeriti, kako bi se utvrdio položaj vozača za start utrke.

PREKID TRENINGA ILI UTRKE

Ukoliko postane neophodno da se zaustavi utrka ili trening, ako je staza zakrčena kao rezultat nesreće, zbog vremena ili je zbog drugih okolnosti opasno nastaviti, direktor natjecanja, naredit će da se pokaže crvena zastava na startnoj liniji. Istodobno će se crvene zastave pokazati i na svim mjestima za suce. Odluku o zaustavljanju utrke ili treninga može donijeti samo direktor utrke ili sportska komisija (žiri).

Kada je signal za zaustavljanje izdan:

- a) za vrijeme treninga, svi će automobili smanjenom brzinom nastaviti do pit-stop-a, a sva napuštena vozila na stazi bit će vraćena u park vozača.
- b) za vrijeme utrke, svi će automobili smanjenom brzinom nastavljati prema liniji crvene zastave znajući da:
 - rezultat utrke će se odrediti temeljem plasmana vozača na kraju kruga koji je prethodio onom u kojem je prekinuta utrka ili će se ponoviti start (utrka iz dva dijela)

U svim slučajevima nužno je pratiti upute sudaca i poštivati ih.

STARTNA REŠETKA

Na kraju zadnjeg službenog treninga bit će službeno izdana lista kvalificiranih vozila.

Samo će tim vozilima biti dozvoljeno sudjelovanje na utrci.

Konačni raspored startnih pozicija (starting grid) bit će izdan nakon Warm up-a. Svaki natjecatelj/i, čiji automobil/i ne može/ne mogu startati iz bilo kojeg razloga (ili ukoliko postoji opravdana sumnja da vozilo neće biti spremno za start), mora o tome izvijestiti direktora natjecanja prvom prilikom, u svakom slučaju ne dulje od 45 minuta prije početka utrke. Ukoliko su jedan ili više automobila povučeni iz utrke, sukladno tome će se rešetka zatvoriti.

Startne pozicije će biti podijeljene prema najbržem ostvarenom vremenu postignutom od svakog vozača, uzimajući u obzir oba službena treninga. Ako dva ili više vozača imaju ista vremena, prednost će imati onaj koji ih je prvi postigao.

Unutar okvira maksimalnog dozvoljenog broja vozila na pojedinoj stazi, najviše do tri vozila koja nisu postigla kvalifikacijski minimum zbog "više sile", mogu dobiti odobrenje žirija da startaju utrcu. Međutim, dozvoljen im je start pod uvjetima opisanim u Dodacima Pravilnika o autošportovima.

Takvi automobili će zauzeti mjesto na kraju startnih pozicija.

Žiri također može dopustiti vozačima koji su sudjelovali na službenim treninzima, ali se nisu uspjeli kvalificirati zbog "više sile" koju je priznao žiri, da startaju na utrci, pod gore navedenim uvjetima.

START IZ MJESTA

Svako pomicanje vozila nakon paljenja crvenog svjetla na semaforu, prije paljenja zelenog svjetla, kažnjava se STOP-GO kaznom.

Dolazak na startnu rešetku sa namjerom odgode starta kažnjava se ISKLJUČENJEM.

U slučaju kvara vozila na startnoj rešetci, vozač signalizira mahanjem rukom kroz otvoreni prozor ili otvaranjem i zatvaranjem vozačkih vrata. Suci redova isto su dužni signalizirati starteru mahanjem žutom zastavom. Starter, ovisno o situaciji, a shodno Pravilniku o auto športovima, primjenjuje propisanu proceduru.

Vozač koji je skrivio odgođeni start na ponovljenom startu zauzima posljednje startno mjesto.

Po paljenju zelenog svjetla na semaforu vozači startaju i najmanje prvih 30 metara zadržavaju svoj pravac kretanja BEZ "šaranja", osim u slučaju kada je vozilo ispred njega vidno sporije ili u kvaru.

Promjena smjera kretanja mora biti tako izvedena da ne ugrožava ostale sudionike u utrci.

U slučaju da vozač mora startati iz pit-stopa, to čini na znak zelenim semaforom na semaforu ili zelenom zastavom suca zaduženog za predmetni start. Start iz pit-stopa dozvoljava se samo u prvom krugu utrke dok vozači još nisu svojom vožnjom stigli na startno-ciljni pravac.

START U POKRETU (LETEĆI START)

Nakon gašenja narančastih svjetala na safety-caru vozila moraju zauzimati svoje pozicije ostvarene u prvom dijelu utrke, odnosno do trenutka ulaska safety-cara u proceduru.

Pozicije moraju biti i položajno ispravno zauzete. Pri tom s mora poštovati i raspored kao na startu, prvi recimo lijevo, drugi desno itd. kako je zacrtano na startnim pozicijama. To se odnosi na sva mjesta. Razmak između vozila mora biti najmanje jednu dužinu i najviše dvije dužine vozila.

U slučaju kvara na vozilu tijekom vožnje safety-cara vozač je dužan podignuti ruku i maknuti se sa staze tako da njegovo mjesto mogu zauzeti ostali vozači. U slučaju da nakon kraćeg vremena vozilo ponovno "proradi" vozač NE MOŽE više zauzeti svoje prijašnje mjesto nego se treba zadržati na zadnjoj startnoj poziciji i od tuda startati.

Brzinu kruga zadaje safety-car i vozači je moraju poštovati.

Od trenutka izlaska safety car-a pa do znaka zelenim svjetlom i zastavom, svako UBRZAVANJE je ZABRANJENO. Vozači su dužni zadržati zadanu putnu brzinu i držati međusobno zadane razmake. Pokazivanjem zelene zastave i zelenim svjetlom dat je znak za start i vozači ubrzavaju. U toj fazi zabranjuje se pretjecanje prije prolaska startno - ciljne linije. U slučaju kvara vozila u predmetnoj fazi pretjecanje se neće kažnjavati.

UTRKA

Tijekom odvijanja utrke, vozači/natjecatelji obvezni su u potpunosti poštivati sve odredbe ISC-a, te u športskom i fer nadmetanju ostvariti najbolji mogući plasman. U slučaju bilo kakvog incidenta na stazi, konačnu odluku o eventualnim krivcima i mogućim sankcijama donosi žiri predmetnog natjecanja na temelju službenih izvjava osoba oko staze, te saslušanja vozača/natjecatelja i svjedoka.

PONOVNI START UTRKE (postupak)

Na automobilima se smije raditi. Startna rešetka drugog dijela bit će standardna, sa automobilima razmještenim prema ostvarenom plasmanu kako su završili prvi dio.

Samo automobili koji su sudjelovali u prvom startu moći će startati, te oni koji se vrate na startnu rešetku ili boksove bez pomoći sa strane, odobrenim smjerom vožnje.

Rezervni automobil neće biti prihvaćen. Dolijevanje ili istakanje goriva nije dozvoljeno.

Ukoliko je utrka zaustavljena zbog kiše, znak "WET RACE" mora biti postavljen na liniji.

Vozilo koje nije u mogućnosti zauzeti svoju startnu poziciju prije nego se pokaže ploča 5 minuta tijekom ponovljene startne procedure, bit će usmjereno u boksove/pit stop line. Otuda može startati.

SAFETY CAR (VOZILO SIGURNOSTI), SC VOZILO

Safety car izlazi na stazu u svakoj situaciji kada sudačko mjestu uz odluku direktora utrke procijeni da je situacija na ili kraj staze opasna ili kritična za unesrećenog vozača, ostale vozače ili da je osoblje organizatora, koje treba pružiti fizičku ili tehničku pomoć na stazi, ugroženo pri pružanju pomoći. SC se uvodi u utrku kako bi je neutralizirao po naredbi direktora utrke

Procjena mora biti takva da se predmetna pomoć može pružiti u iduća dva – tri kruga utrke (cca 8 minuta). U slučaju da intervencija zahtjeva više vremena, pristupa se prekidu utrke.

Vozačima se ističe SC tabla sa žutom zastavom u mahanju, koja se stavlja u položaj mirovanja kada je došlo do "smirivanja" utrke.

Vozilo SC sa upaljenim rotacionim svjetlima izlazi iz pit stop line-a i uključuje se u stazu bez obzira gdje je vodeći.

Sva vozila smanjuju brzinu i formiraju kolonu iza SC vozila na razmaku od maksimalno 5 duljina vozila. Svako pretjecanje je zabranjeno, osim ako to vozilo ne signalizira SC.

Sudac u SC-u će, kada direktor natjecanja tako naredi, zelenim svjetlom na zadnjem kraju vozila dati vozačima znak da ga mogu pretjecati skroz do mjesta gdje se pojavljuje vodeće vozilo, prije izlaska SC-a na stazu. Ti vozači će nastaviti voziti smanjenom brzinom bez pretjecanja sve dok ne stignu do kraja kolone iza SC-a.

Pretjecanje u SC fazi nije dozvoljeno (zona žute zastave po cijeloj stazi).

Dok je SC vozilo u djelovanju, ulazak u pit stop je dozvoljen. Povratak na stazu se odvija dok je to zelenim svjetlom na izlasku iz pit stop-a dozvoljeno. Za vrijeme prolaska SC-a i vozila, nailaskom na zid pit-stop-a i izlaza iz pit stop line-a, nije dozvoljen izlazak na stazu ni jednom drugom vozilu.

Vozila iz pit stop line-a se priključuju u utrku smanjenom brzinom i zadnja u koloni iza SC-a.

Svaki odvoženi krug sa SC-om brojiti će se kao dio utrke.

Ostalo kao START U POKRETU.

VOŽNJA I PRETJECANJE NA STAZI U UTRCI ILI TRENINGU

Vozač koji je naprijed u pravilu bira idealnu putanju. Vozač koji nastoji nekoga preteći isto mora učiniti na siguran način za sebe i ostale sudionike u utrci. Kod "ulaženja" u pretjecanje na kočenju, vozač koga se preteče dužan je propustiti suparnika od trenutka kad su već paralelno postavljena oba vozila i ako je vozilo koje preteče s nutarnje strane zavoja.

Na pravcu se zabranjuje bilo kakva kretnja zatvaranja putanje vozaču koji pokušava preteći.

U slučaju da je pretjecanje opasno ili nemoguće izvesti, vozač je dužan odustati od istog.

Nailazak bržeg vozila signalizira se plavom zastavom u mahanju. Predmetni signal zastavom upozorenje je vozaču da iza njega nailazi brže vozilo i da obrati posebnu pažnju na isto, te se pripremi da bude prijeđen.

U slučaju da je pretjecanje za jedan cijeli krug, zbog zaostatka, vozač je DUŽAN propustiti bržeg vozača.

a) Za vrijeme utrke, automobil koji je sam na stazi ne smije koristiti cijelu širinu staze. Međutim, čim ga dostigne automobil, koji je ili privremeno ili stalno brži, vozač mora odmah skrenuti na jednu stranu, kako bi drugom vozilu omogućio pretjecanje s druge strane.

b) Ako se čini da vozač, kojeg je dostigao drugi vozač, ne koristi u potpunosti svoj retrovizor, suci sa zastavama upozorit će ga mašući plavom zastavom, ukazujući mu time na to, da ga drugo vozilo želi preteći. Vozač koji se ne obazire na plavu zastavu može biti kažnjen. Kaznu određuje žiri. Sustavni (ponovljeni) prekršaji mogu se kazniti isključenjem prekršitelja iz utrke.

c) Zavoje, kao i zone ulaska ili izlaska iz zavoja, vozači mogu savladati kako žele, unutar granica staze. Pretjecanje se može izvoditi s lijeve ili s desne strane, zavisno o okolnostima.

Međutim, radnje koje mogu ometi vozače – npr. prerano mijenjanje smjera, namjerno grupiranje automobila prema unutarnjem ili vanjskom dijelu zavoja ili neka druga neuobičajena promjena smjera – strogo su zabranjeni i bit će kažnjeni prema težini i ponavljanu prekršaja. U slučaju da dođe do kontakta nakon kojeg jedno od vozila bude privremeno ili trajno izbačeno sa staze, žiri će nakon primitka pisanog izvještaja sudaca činjenica donijeti odluku o eventualnom krivcu i naknadnim sankcijama.

Kazne su u rasponu od blaže kazne pa do isključenja s utrke. Ponavljanje opasne vožnje, čak i ako je nenamjerno, može biti kažnjeno isključenjem s utrke.

d) Zabranjeno je da vozač ili više vozača, bez razlike da li imaju ili nemaju zajedničke interese, izvode radnje koje ometaju druge. Uporna usporedna vožnja nekoliko vozila, a isto tako i vožnja u "lepeza" formaciji, dozvoljene su samo ako nijedno od vozila otraga ne pokušava pretjecati. U protivnom se podiže plava zastava.

e) Kazna zbog ignoriranja plave zastave određuje se i vozačima koji smetaju na jednom dijelu staze, a stroža je u slučaju sustavnog smetanja. Kreće se od manje kazne do isključenja s utrke. Ista kazna primjenjuje se za vozače koji krivudaju s jedne strane staze ne drugu, kako bi spriječili druge natjecatelje da ih prijeđu.

f) Ponavljanje ozbiljnih pogrešaka ili nedostatak kontrole nad automobilom (poput izlijetanja sa staze), povlače za sobom isključenje dotičnog vozača.

g) Stazu za utrke smiju za vrijeme iste koristiti isključivo vozači.

Svaki namjerni kontakt je zabranjen. Pod istim se smatra namjerno udaranje otraga ili bočno, a utvrđeni prekršaji bit će kažnjeni od strane žirija natjecanja.

ZAUSTAVLJANJE AUTOMOBILA ZA VRIJEME UTRKE

U slučaju potrebe zaustavljanja vozila uslijed kvara na istom ili udesa, vozač je dužan isto učiniti u neopasnom području za sebe i ostale sudionike u utrci. U slučaju da je isto nemoguće odmah učiniti, vozač je dužan isto učiniti uz pomoć sudaca i redara uz stazu, posade Rescue vozila ili vatrogasaca. Oni mogu pristupiti pomoći vozaču samo kada im isti to i dozvoli. U slučaju udesa vozač mora jasno dati do znanja sucima da ne namjerava nastaviti utrku i to izlaskom iz vozila ili signalom rukama, odnosno riječima. Tek tada suci i ostali navedeni imaju pravo pomoći vozaču maknuti vozilo u sigurnu zonu. Za predmetnog vozača utrka je završena. U slučaju da vozač želi SAM popraviti vozilo i nastaviti utrku ne smije primiti NIKAKVU pomoć sa strane sudaca ili ostalog osoblja uz stazu. U tom slučaju, ako vozač uspije bez ikakve pomoći sa strane ponovno startati i priključiti se utrci, a bez da je prekršio ikakva pravila i da pri tome nije stekao neku prednost zbog prethodnog sklanjanja automobila na sigurnije mjesto, neće biti isključen s utrke.

Sudačko osoblje dužno je svaku promjenu na stazi signalizirati zastavicama.

a) Vozač bilo kojeg automobila koji napušta utrku, mora na vrijeme signalizirati svoju namjeru i odgovoran je da se to izvede sigurno i što je moguće bliže mjestu izlaska sa staze.

b) Bilo kakve popravke, koji se izvode na stazi, smije izvršiti isključivo sam vozač, koristeći se alatom i rezervnim dijelovima koje ima u automobilu.

c) Osim samog vozača nitko ne smije dirati automobil koji se zaustavio, jer će inače automobil biti kažnjen isključenjem iz utrke.

d) Guranje automobila na stazi ili njegovo guranje preko ciljne linije od bilo koje osobe osim samog vozača nije dozvoljeno i povlači za sobom promptno isključenje.

e) Ako vozač napusti svoje vozilo na trkalištu, čak i privremeno, bez obzira zbog kojeg razloga ili na koje vrijeme, smatra se da se vozilo povuklo s utrke.

ULAZAK U BOKS ZA PUNJENJE GORIVOM

a) Takozvana "zona usporavanja" dio je područja boksova.

b) Za vrijeme treninga i utrke prilaz boksovima dozvoljen je samo kroz zonu usporavanja. Kršenje ovog pravila kažnjava se isključenjem iz utrke.

c) Svaki vozač koji namjerava napustiti stazu ili ući u boksove ili prostore određene za natjecateljske ekipe, mora na vrijeme signalizirati svoju namjeru i provjeriti da li to može sigurno izvesti.

d) Osim u slučaju "više sile", o čemu odlučuju isključivo članovi žirija, zabranjeno je u bilo kojem smjeru prelaziti liniju koja razdvaja zonu usporavanja i stazu.

e) Osim u slučaju "više sile", o čemu odlučuju isključivo članovi žirija, svaka linija nacrtana na stazi kod izlaska iz boksova, čija je svrha odvajanje vozila koja napuštaju boksove od onih na stazi, ne smije se prelaziti nijednim dijelom vozila koje izlazi iz boksova.

f) Bilo kakvo ponovno punjenje gorivom na samoj stazi je zabranjeno i odmah povlači za sobom isključenje.

SIGNALNE ZASTAVICE

- PLAVA ZASTAVA

Upotrebljava se u položaju MAHANJA. U slučaju nailaska bržeg vozila ili zaostajanja za jedan krug ista će biti pokazana. Predmetna zastava služi vozaču kao informacija, upozorenje o nailasku bržeg vozača, te da obrati posebnu pažnju na isto i pripremi se da bude preteknut.

- ŽUTA ZASTAVA

Nailazak na opasnu situaciju signalizira se žutom zastavom u položaju MAHANJA. Vozači moraju obratiti posebnu pozornost na situaciju na stazi ispred sebe i pripremiti se za smanjenje brzine ili putanje. ZABRANJENO JE međusobno PRETJECANJE. U slučaju da dođe do pretjecanja, a u idućem sektoru staze vozač koji je preticao ponovno vrati poziciju (očita greška ili neuočavanje zastave), postupak se neće kažnjavati.

Udvojene zastave, dvije žute, upotrebljavaju se u situacijama kad je stanje na stazi iznimno opasno, kritično (zapriječen dio staze, požar, prevrtanje i slično). Vozači su dužni postupiti kao u postupku jedne žute zastave i pripremiti se za zaustavljanje.

Do UOČENJA zelene zastave u mahanju vozači se nalaze u zoni žute zastave, što podrazumijeva pojačanu pažnju i zabranu pretjecanja.

CILJ

Signal za kraj utrke će biti istaknut na startno - ciljnoj liniji čim vodeći prijeđe predviđenu dužinu utrke ili prijeđe najveću duljinu unutar predviđenog vremena utrke.

Ukoliko je signal za završetak utrke iz bilo kojeg razloga istaknut prije no što je vodeće vozilo odvozilo predviđen broj krugova ili prije predviđenog vremena trajanja, smatra se da je utrka završila kada je vodeće vozilo posljednji put prešlo ciljnu liniju prije signala. Ukoliko se signal za kraj odgodi/istakne kasnije iz bilo kojeg razloga, smatra se da je utrka završila u predviđenom roku.

Nakon signala za kraj utrke svi automobili moraju nastaviti direktno prema parc fermé-u, bez zaustavljanja i bez ikakve pomoći sa strane (osim pomoći sudaca, ako je to potrebno).

Svaki plasiran automobil koji ne može sam doći do parc fermé-a naći će se pod posebnom kontrolom sudaca koji moraju odvesti automobil u parc fermé.

KAZNA STOP-GO

Ista se na startno ciljnoj liniji pokazuje samo jednom i pokazuje se u pit-stopu pratnji vozača i njegovim mehaničarima. Vozačeva pratnja ima obvezu signaliziranja predmetne kazne vozaču putem međusobno razrađene komunikacije.

SLUŽBENE OSOBE

Službene osobe na natjecanjima, s mogućim svojim pomoćnicima, navedene su u postojećim pravilnicima. U Posebnom Pravilniku za svako pojedino natjecanje su poimence navedene službene osobe sa upisanim brojem izdane licence.

Športska komisija (žiri) je službeni organ na natjecanju kojim rukovodi Predsjednik. Predsjednik sportske komisije zadužen je i odgovoran za planiranje i provođenje sastanaka iste, izradu zapisnika u suradnji sa tajnikom natjecanja, te provođenje svih obveza propisanih u Pravilniku o auto športovima koji se odnose na rad Sportske komisije.

U slučaju glasovanja i neodlučenog glasovanja, glas Predsjednika je odlučujući, ali samo u slučajevima kada je sportska komisija u parnom broju članova.

Na priredbi koja obuhvaća nekoliko natjecanja, svako pojedino natjecanje može imati različite sportske komisije.

Najmanje jednog član Športske komisije postavlja nacionalni savez, a ostalu dvojicu članova određuje organizator natjecanja, uz obveznu prethodnu suglasnost nacionalnog saveza.

Sve preostale službene osobe predlaže organizator natjecanja, a njihovu stručnu podobnost potvrđuje nacionalni savez.

Direktor natjecanja je obvezan tijekom cijelog natjecanja biti u vezi sa Predsjednikom Sportske komisije na najprikladniji način (UKW ili telefonskom vezom). Direktor natjecanja je putem svojih pomoćnika i voditelja službi odgovoran za cjelokupno provođenje natjecanja u sportskom dijelu istog, kako je to opisano Pravilnikom o auto športovima.

Potrebne kvalifikacije za obavljanje zadataka od strane službenih osoba propisane su u Pravilniku o auto športovima kao i u Pravilniku sudačke komisije HAKS -a.

Najvažnije je da nijedna službena osoba, na bilo koji način, NEMA posrednu ili neposrednu korist od rezultata natjecanja.

Obavljanje više funkcija jedne osobe na natjecanju je moguće uz uvjet da njegove kvalifikacije zadovoljavaju uvjete za obavljanje svih povjerenih poslova i zadataka .

Službena osoba ne smije na pojedinom natjecanju obavljati druge dužnosti osim onih za koje je određena od strane organizatora.

Službenim osobama nije dozvoljeno natjecati se u bilo kojem natjecanju na manifestaciji u kojoj obavlja službene dužnosti.

NAKNADA ZA RAD službenih osoba dogovara se prije priredbe. Isto je moguće i prema cjeniku nacionalnog saveza za službene dužnosti, odnosno HOO-a.

NEPOSREDNE DUŽNOSTI NA NATJECANJIMA:

VAŽNO:

Dužnosti na natjecanjima Športske komisije, Direktora, Tajnika, Mjerioca vremena i Voditelja tehničke komisije natjecanja propisane su u Pravilniku o autošportovima HAKS-a.

- SUCI BOKSOVA (pit-stop), PARKA VOZAČA (servisno parkiralište), PARC FERMÉ-a (zatvoreno parkiralište)

Isti nadziru red i ponašanje u boksovima, parku vozača ili parc-fermé-u, ovisno o rasporedu. Ujedno prate ponašanje i nadziru kretanje svih akreditiranih sudionika natjecanja. O eventualnim nepravilnostima, izgređima ili drugim nedoličnostima u ponašanju ili djelovanju obvezni su odmah izvijestiti direktora natjecanja, te o svom zapažanju sačiniti Zapisnik sa bitnim podacima (imena, mjesto, vrijeme, intervencija, posljedice, zapažanje i sl).

Ovi suci obvezni su na kružnim utrkaama provoditi, po nalogu direktora i voditelja boks službe, sve potrebne radnje vezane uz penalizaciju stop & go.

Na natjecanju će organizator odrediti djelatnike zaštitarske službe ili redare za održavanje reda u prostorima ceste boksova, servisnog parkirališta i zatvorenog parkirališta. Direktni naredbodavac tim zaštitarima je Voditelj službe boksa, parka ili parc fermé-a. U radu mu pomaže dostatan broj pomoćnika, što ovisi o vrsti, veličini priredbe i staze gdje se utrka provodi.

**- VODITELJ SUDAČKOG MJESTA, GLAVNI SUDAC ZAVOJA
SUCI SIGNALIZATORI (MAHAČI), POMOĆNICI SUCA ZAVOJA**

Voditelj sudačkog mjesta u pravilu je sudac NACIONALNOG RANGA, koji na pojedinom sudačkom mjestu u skladu s elaboratom staze organizira rad sudaca uz stazu i sudaca koji daju znakove zastavicama (suci signalizatori, mahači).

Na sudačkom mjestu gdje nema suca činjenica, Voditelj sudačkog mjesta obavlja tu dužnost.

Odgovoran je za posjedovanje sve propisane opreme kako nalaže Pravilnik o stazama za sudačko mjesto.

Voditelj sudačkog mjesta obvezno u svojoj opremi mora imati i radio stanicu kojom je u direktnoj vezi s direktorom natjecanja .

U slučaju nezgode ili nesreće na intervenciju kreću pomoćnici suca zavoja, dok Voditelj sudačkog mjesta radio vezom konstantno obavještava direktora o stanju na terenu, zavoju. Ukoliko procjeni da raspoloživi suci neće moći sami otkloniti problem na stazi ili je nesreće većeg obima (zakrčenje, ozljede vozača, sudaca ili gledatelja), daje direktoru prijedlog o prekidi utrke ili uvođenja sigurnosnog automobila (safety car) na stazu.

U vrijeme intervencije sudaca, sudac signalizator, mahač, daje znakove zastavicama i također ne sudjeluje u raščišćavanju mjesta nezgode, već signalizira nadolazećim vozačima poruku koju je naredio Voditelj sudačkog mjesta, odnosno putem njega direktor natjecanja. Ukoliko Voditelj sudačkog mjesta procjeni da je pomoć suca signalizatora, mahača, u raščišćavanju problema neophodna, na sebe može preuzeti njegovu obvezu – signaliziranje zastavicama, uz uvjet da ni u jednom trenutku ne prekida vezu s direktorom natjecanja.

Suci uz stazu zauzimaju uzduž staze mjesta koja su određena Elaboratom o sigurnosti pojedine staze.

Čim počne natjecanje svaki od sudaca uz stazu nalazi se pod vodstvom Voditelja sudačkog mjesta, čije naredbe mora izvršavati .

Na kraju natjecanja svi Voditelji sudačkih mjesta moraju predati Voditelju staze ili Glavnom sucu staze pisane izvještaje o nezgodama ili nesrećama koje su se desile na dionici nadgledanoj od njihove strane. Po povratku u "centar" obvezni su biti na raspolaganju sportskoj komisiji idućih 30-ak minuta radi eventualnih prigovora ili protesta na tijek treninga ili utrke.

Na manje zahtjevnim sudačkim mjestima broj sudaca može biti manji no nikako ne manji od dva i to Voditelj sudačkog mjesta (koji u tom slučaju obavlja i posao suca signalizatora, mahača), te jedan pomoćnik suca. Predmetno je određeno Elaboratom staze.

- SUCI ČINJENICA

U natjecanjima u kojem se mora donijeti odluka da li je vozač prošao određenu liniju ili je možda dodirom drugog vozila ostvario prednost u natjecanju, postaviti će se jedan ili više sudac činjenica.

Preporuča se postavljanje Sudaca činjenica na mjesta koja nisu sudačka mjesta, već su tako pozicionirana da se može eventualne duele ili izvršenje zadanih zadataka dobro i kvalitetno procijeniti, bez dvojbe, te time eventualno utjecati na regularnost natjecanja.

Suci činjenica u direktnoj su vezi s direktorom natjecanja, kojega odmah po uočenoj nepravilnosti izvještavaju putem radio veze.

Odluke – procjene sudaca činjenica su informativne za direktora natjecanja i to za one procjene zbog kojih su i postavljeni uzduž staze. Temeljem procjene istog direktor donosi odluku o kažnjavanju, uz konzultaciju sa Predsjednikom športske komisije ako se radi o isključenju s utrke.

Suci činjenica moraju u Posebnom pravilniku natjecanja biti navedeni poimence uz naznaku kvalifikacije, licence.

Kvalifikacije sudaca činjenica: Suci nositelji specijalističke licence Sudac činjenica, za auto utrke, prije prisustvovanja seminaru mora imati najmanje sudačku licencu nacionalnog ranga 2 godine i potvrdu kluba da je kao sudac Voditelj sudačkog mjesta isto radio na najmanje 8 priredbi.

- LINIJSKI SUCI, SUCI STARTA

Vode računa o ispravnoj startnoj proceduri, opisanoj u važećim Pravilnicima. U slučaju uočenih nepravilnosti odmah o istoj izvještavaju direktora natjecanja putem startera signalizacijom ili radio vezom. Svaki od linijskih sudaca starta nadgleda područje koje mu odredi starter.

Vode računa o pravilnom prolasku vozača ciljem, te njegovom obveznim usporenju po prolasku ciljnom crtom. Na brdskim utrkama gdje se nakon cilja organizira Zatvoreno parkiralište, ovi suci su zaduženi za njegovo organiziranje i provođenje zabrane ulaska u isto od strane vozača, neovlaštenih osoba i gledatelja.

Po završenoj svakoj vožnji dostavlja Voditelj sudačkog mjesta Zapisnik direktoru.

OPĆENITO O RADU SUDACA

Svi suci koji sudjeluju u provedbi natjecanja obvezni su savjesno i u skladu s propisanim Pravilnicima provoditi natjecanje, bez djelovanja ili aktivnosti koje štete ugledu autošporta i ravnopravnosti svih sudionika natjecanja.

Ukoliko se na bilo koji način utvrdi da pojedini sudac ne provodi pravila, da radi na štetu pojedinca ili skupine vozača ili da je na bilo koji način umiješan u nečasne radnje, isti će biti odlukom Športske komisije udaljen s dužnosti na predmetnom natjecanju, a protiv istog će se pokrenuti disciplinski postupak.

ZATVORENO PARKIRALIŠTE – PARC FERMÉ

Zatvorenim parkiralištem, parc-fermé-om, smatra se mjesto na koje vozači moraju dovesti svoja vozila, po završetku natjecanja ili po završetku pojedinih vožnji, određenih dijelova ili dionica natjecanja.

Posebnim pravilnikom svakog natjecanja propisano je koji vozači – vozila i kada ulaze u zatvoreno parkiralište, te gdje je isto organizirano. Odredbama u Dodacima za tekuću godinu pojedinih disciplina auto sporta, propisano je u kojim je disciplinama auto sporta obavezno organizirati zatvoreno parkiralište.

U prostor zatvorenog parkirališta ulaze vozači sa svojim vozilima, iste ostavljaju otvorenima, te izlaze iz prostora zatvorenog parkirališta.

Nitko osim vozača i sudaca zatvorenog parkirališta ne smije ulaziti u predmetni prostor.

Prostor zatvorenog parkirališta mora biti fizičkim preprekama vidljivo odijeljen od ostalog prostora uz auto stazu, a isti mora biti po zaštiti ili sigurnosnom kontrolom zaštitarske službe.

Unutar zatvorenog parkirališta dozvoljen je ulaz službenih osoba zaduženih za nadzor istog i zaduženih za tehničke kontrole vozila.

Zatvoreno parkiralište mora biti organizirano u blizini starta ili cilja. Na kraju brzinskog ispita – posljednje vožnje na brdskim utrkama, područje između cilja i ulaza u zatvoreno parkiralište stavlja se pod odredbe zatvorenog parkirališta .

Zatvoreno parkiralište mora biti adekvatne veličine i dobro ograđeno da spriječi pristup neovlaštenim osobama dok se vozila nalaze o predmetnom parkiralištu.

Nadzor ulaska obavljaju službene osobe koje postavlja organizator natjecanja.

U slučaju pokušaja nasilnog ulaska u prostor zatvorenog parkirališta, sve ovlasti sprečavanja takvog postupka imaju zaštitari angažirani od strane organizatora natjecanja.

Voditelja zatvorenog parkirališta imenuje organizator natjecanja i objavljuje u Posebnom pravilniku istog. U ime direktora odgovoran je za sva događanja u istom.

Bilo koja povreda zatvorenog parkirališta mora se odmah radio vezom javiti direktoru natjecanja. O svakom ovakvom slučaju obvezno se sačinjava zapisnik Voditelja zatvorenog parkirališta, koji se pridodaje cjelokupnoj dokumentaciji natjecanja.

Zatvoreno parkiralište raspušta direktor natjecanja jedino i isključivo po odobrenju Športske komisije natjecanja.

Preporuča se raspuštanje zatvorenog parkirališta čim prije je to moguće, kako vozači ne bi predugo čekali, pogotovo tamo gdje je zatvoreno parkiralište organizirano na mjestima koja nisu adekvatno opremljena za duži boravak većeg broja osoba (cilj brdskih staza ili sl.).

Svaki neovlašten ulazak vozača, njegovih akreditiranih mehaničara ili nekog akreditiranog člana njegovog tima u zatvoreno parkiralište za sobom povlači prijavu Sportskoj komisiji od strane Voditelja zatvorenog parkirališta, a ista u pravilu za sobom povlači isključenje s natjecanja predmetnog vozača. Organizatori su dužni poduzeti sve mjere za sprečavanje prije opisanih slučajeva. Ukoliko se pak desi da u Zatvoreno parkiralište uđe neakreditirana osoba, istu je potrebno legitimirati od strane zaštitara.

Ukoliko se na bilo koji način utvrdi povezanost takve osobe sa nekim od vozača, isti će snositi posljedice neovlaštenog ulaska u Zatvoreno parkiralište.

Za sve što nije navedeno u ovom Kodeksu, vrijede odredbe Međunarodnog športskog pravilnika FIA-e za 2007. godinu, te posebno odredbe dodataka H i L.

BILO KAKVO KRŠENJE ODREDBI NAVEDENIH OVIM KODEKSOM PODLIJEŽE SANKCIJAMA KOJE ODREĐUJE ŽIRI POJEDINOG NATJECANJA.